Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (šiesta komora)

z 12. mája 2016*

„Finančná pomoc — Výskum — Siedmy rámcový program v oblasti výskumu, technického rozvoja a demonštračných činností (2007 – 2013) — Projekt eDIGIREGION — Rozhodnutie Komisie zamietnuť účasť podniku — Žaloba o neplatnosť — Lehota na podanie žaloby — Začiatok plynutia — Neprípustnosť — Mimozmluvná zodpovednosť — Nemajetková ujma — Dostatočne závažné porušenie právnej normy, ktorá priznáva práva jednotlivcom“

Vo veci T-468/14,

Holistic Innovation Institute, SLU, so sídlom v Pozuelo de Alarcón (Španielsko), v zastúpení: pôvodne R. Muñiz García, neskôr J. Marín López, advokáti,

žalobkyňa,

proti

Európskej komisii, v zastúpení: R. Lyal, splnomocnený zástupca, za právnej pomoci J. Rivas Andrés, advokát,

žalovanej,

ktorej predmetom je jednak žaloba podaná na základe článku 263 ZFEÚ a smerujúca k zrušeniu rozhodnutia Komisie ARES (2014) 710158 z 13. marca 2014, ktorým sa zamietla účasť žalobkyne na projekte eDIGIREGION, a jednak žaloba podaná na základe článku 268 ZFEÚ o náhradu škody, ktorú žalobkyňa údajne utrpela v dôsledku tohto rozhodnutia, vo výške 3 055 000 eur, ako aj splatné úroky, a subsidiárne vymenovanie súdneho znalca na účely stanovenia utrpenej ujmy,

VŠEOBECNÝ SÚD (šiesta komora),

v zložení: predseda komory S. Frimodt Nielsen, sudcovia F. Dehousse (spravodajca) a A. M. Collins,

tajomník: J. Palacio González, hlavný referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní 14. januára 2016,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: španielčina.

Rozsudok

Okolnosti predchádzajúce sporu

1 Žalobkyňa Holistic Innovation Institute, SLU, je spoločnosť založená podľa španielskeho práva v júni 2011, pôsobiaca predovšetkým v telekomunikáciách, rozvoji a poradenských službách telekomunikácií, ako aj vo vývoji a inováciách. Jej zákonný zástupca a jediný správca bol predtým predsedom a správcom spoločnosti R., ktorá dobrovoľne vyhlásila konkurz vo februári 2012.

2 Počas rokov 2012 a 2013 sa žalobkyňa, rovnako ako pätnásť ďalších podnikov a regionálnych aktérov, podieľala na konzorciu, ktoré podalo návrh účasti na projekte eDIGIREGION (Realising Digital Agenda Through Transnational Cooperation Between Regions).

3 Tento projekt mal za cieľ realizovať digitálny program vďaka nadnárodnej spolupráci medzi regiónmi. Bol začatý Komisiou Európskych spoločenstiev v rámci rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady č. 1982/2006/ES z 18. decembra 2006 o siedmom rámcovom programe Európskeho spoločenstva v oblasti výskumu, technického rozvoja a demonštračných činností (2007 – 2013) (Ú. v. EÚ, L 412, 2006, s. 1). Projekt eDIGIREGION bol naplánovaný na obdobie 36 mesiacov a za finančnej pomoci Európskej únie vo výške maximálne 2 999 971 eur.

4 Návrh podaný konzorciom Komisii bol ohodnotený celkovou známkou 13 z 15 v rámci prvého hodnotenia, fáza rokovaní s Komisiou sa začala vo februári 2013.

5 V apríli 2013 dostala Komisia doplňujúce informácie týkajúce sa najmä výsledkov auditov, ktoré boli predtým uskutočnené v spoločnosti R., podobností medzi žalobkyňou a spoločnosťou R., ako aj iných aspektov spojených s operačnou a finančnou kapacitou žalobkyne.

6 Elektronickou poštou z 28. a 29. mája, z 12. a 19. júna a z 2. júla 2013 požadovala Komisia od žalobkyne poskytnutie informácií týkajúcich sa finančných a operačných údajov, najmä pokiaľ išlo o personálnu kapacitu. Zástupca žalobkyne odpovedal elektronickou poštou 29. mája, 4., 13. a 19. júna 2013.

7 Listom bez dátumu, ktorý obsahuje spis v konaní, vyhotoveným 20. septembra 2013 informovala Komisia žalobkyňu, že vykonala hĺbkové posúdenie jej operačnej a finančnej kapacity, na základe ktorého sa domnieva, že žalobkyňa nepreukázala svoju spôsobilosť dosiahnuť úlohy upravené v návrhu projektu. Komisia teda dospela k záveru, že je potrebné zamietnuť účasť žalobkyne na projekte eDIGIREGION.

8 Listom z 30. septembra 2013 žalobkyňa potvrdila Komisii prijatie listu, v ktorom ju informovala o zamietnutí jej účasti na projekte eDIGIREGION. Žalobkyňa toto zamietnutie napadla a uviedla, že je pripravená poskytnúť potrebné dôkazy na preukázanie svojej operačnej a finančnej kapacity, a požiadala Komisiu prehodnotiť svoje posúdenie.

9 Listom z 15. októbra 2013 potvrdila Komisia prijatie tejto námietky a uviedla, že žalobkyňa dostane odpoveď v priebehu novembra 2013.

10 V priebehu mesiaca októbra a novembra 2013 zástupca žalobkyne, Komisia a koordinátor projektu eDIGIREGION viedli vzájomnú emailovú korešpondenciu. Vo svojom liste z 29. novembra 2013 Komisia informovala žalobkyňu, že nezamýšľala úmyselne spomaliť rokovania, ani prezradiť dôverné informácie alebo vykonávať tlak na tretie osoby, ktorý by viedol k zamietnutiu účasti žalobkyne. Potvrdila jej, že zamýšľa prehodnotiť informácie, z ktorých vychádzala pri rozhodovaní o zamietnutí jej

účasti na projekte eDIGIREGION a uviedla, že ak nové posúdenie povedie k priaznivým záverom, nebráni sa tomu, aby sa žalobkyňa pridala ku konzorciu. Komisia informovala, že toto nové posúdenie môže viesť k odkladu rokovaní.

11 Listom z 20. decembra 2013 Komisia po detailnej argumentácií potvrdila svoje posúdenie, podľa ktorého sa účasť žalobkyne na projekte eDIGIREGION musí zamietnuť z dôvodov, že nemá dostatočnú kapacitu, pokiaľ ide o manažment a administratívnu kapacitu, že pôsobí nekorektným dojmom, pokiaľ ide o jej technickú a vedeckú kapacitu, a že má slabú schopnosť spolufinancovania.

12 Dňa 14. januára 2014 zaslala žalobkyňa členovi Komisie, ktorý je poverený výskumom, inováciami a vedou, list, v ktorom sa odvolala voči posúdeniu Komisie, ktorého súčasťou bola príloha obsahujúca jej tvrdenia, ktoré sú odpoveďou na tvrdenia Komisie z 20. decembra 2013.

13 Listom z 13. marca 2014 zaslaným doporučenou poštovou zásielkou spolu s potvrdením o doručení, ktorý bol prevzatý 21. marca 2014, ktorého súčasťou bola príloha obsahujúca detailnú odpoveď na tvrdenia žalobkyne, ju Komisia informovala, že potvrdila svoje závery predtým oznámené listom z 20. decembra 2013, že jej rozhodnutie vylúčiť ju z rokovania bolo konečné a že môže podať žalobu na Všeobecný súd podľa článku 263 ZFEÚ do dvoch mesiacov od oznámenia tohto listu. Komisia deklarovala, že odpovede žalobkyne na tento list nebudú mať za následok prerušenie plynutia lehoty na podanie žaloby.

14 Listom z 2. apríla 2014 informovala žalobkyňa Komisiu, že sa domnieva, že jej posúdenie bolo nesprávne, a že zamýšľa podať žalobu na súde.

15 Dňa 12. mája 2014 Komisia odpovedala žalobkyni, že dôvody pre zamietnutie jej účasti boli už predtým vysvetlené a že žiadny nový údaj sa nepredložil, nemá teda nič, čo by doplnila.

16 Dohoda o dotácii bola podpísaná bez žalobkyne 28. marca 2014.

Konanie a návrhy účastníkov konania

17 Žalobkyňa návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 24. júna 2014 podala túto žalobu.

18 Na základe správy sudcu spravodajcu Všeobecný súd (šiesta komora) rozhodol o začatí ústnej časti konania. V rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania upravených v článku 89 rokovacieho poriadku vyzval Všeobecný súd účastníkov konania, aby písomne zodpovedali na otázku týkajúcu sa prípustnosti žaloby o náhradu škody. Účastníci konania tejto výzve vyhoveli v stanovenej lehote.

19 Prednesy účastníkov konania a ich odpovede na ústne otázky, ktoré im Všeobecný súd položil, boli vypočuté na pojednávaní 14. januára 2016.

20 Žalobkyňa navrhuje, aby Všeobecný súd:

— zrušil rozhodnutie Komisie o jej vylúčení z účasti na projekte eDIGIREGION,

— nariadil súdu vykonať znalecký posudok a vymenovať znalca na účely posúdenia hospodárskej škody, ktorú utrpela,

— zhromaždil stanoviská určitých koordinátorov projektu,

— zaviazal Komisiu na náhradu škody vo výške 3 055 000 eur, a vzniknutých úrokov za utrpenú ujmu, alebo subsidiárne na platbu sumy stanovenej znalcom stanoveným súdom,

— uverejnil rozsudok Všeobecného súdu v špecializovaných médiách a prinajmenšom v niektorých bulletinoch Komisie,

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

21 Komisia navrhuje, aby Všeobecný súd:

— vyhlásil žalobu za neprípustnú, alebo subsidiárne, aby ju zamietol ako nedôvodnú,

— zamietol návrh na náhradu škody ako nedôvodný,

— zaviazal žalobkyňu na náhradu trov konania.

Právny stav

O žalobe o neplatnosť

22 Komisia tvrdí, že žaloba o neplatnosť je oneskorená, a teda neprípustná. Zdôrazňuje, že napadnuté rozhodnutie bolo oznámené žalobkyni 21. marca 2014, ale že žaloba bola podaná až 24. júna 2014, teda po uplynutí lehoty na podanie žaloby. V duplike uviedla, že napadnuté rozhodnutie spôsobuje právne účinky od jeho oznámenia adresátovi bez toho, aby bolo potrebné jeho uverejnenie. Okrem toho originálne znenie žaloby podpísanej elektronicky malo byť zaslané elektronickou poštou 20. mája 2014, avšak jediný elektronický spôsob podania procesných písomností predstavuje aplikácia e-Curia. Okrem toho originál podpísanej žaloby bol doručený až 14. júna do kancelárie, čo je po uplynutí desaťdňovej dodatočnej lehoty upravenej v článku 43 ods. 6 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu z 2. mája 1991.

23 Žalobkyňa tvrdí, že žaloba je prípustná. Uvádza, že lehota na podanie žaloby plynie od uverejnenia napadnutého rozhodnutia a že vyjadrenie k žalobe neuvádza žiadny dátum uverejnenia. Taktiež zdôrazňuje, že žaloba podpísaná elektronickým podpisom bola podaná v lehote na podanie žaloby pred uverejnením napadnutého rozhodnutia. Okrem toho uvádza, že lehota prijatá Všeobecným súdom na úpravu žaloby bola dodržaná. Počas ústneho pojednávania uviedla nevyhnutnosť dodržať právo na účinný opravný prostriedok a existenciu ospravedlniteľného omylu.

24 Je potrebné pripomenúť, že podľa článku 263 šiesteho odseku ZFEÚ sa žaloba o neplatnosť musí podať do dvoch mesiacov od zverejnenia opatrenia, alebo jeho oznámenia žalobkyni, alebo ak toto chýba, odo dňa, keď sa o ňom žalobkyňa dozvedela. Z článku 297 ods. 2 tretej vety ZFEÚ vyplýva, že rozhodnutia, ktoré uvádzajú, komu sú určené, ako je to v prejednávanom prípade, sa oznamujú tomu, komu sú určené a týmto oznámením nadobúdajú účinnosť. Okrem toho podľa článku 102 ods. 2 rokovacieho poriadku z 2. mája 1991 sa k procesným lehotám pripočíta desaťdňová lehota zohľadňujúca vzdialenosť.

25 Podľa ustálenej judikatúry je potrebné pripomenúť, že lehota na podanie žaloby má povahu verejného poriadku (ordre public), pretože bola stanovená s cieľom zaistiť jasnosť a bezpečnosť právnych situácií a vyhnúť sa akejkoľvek diskriminácii alebo svojvoľnému zaobchádzaniu pri výkone spravodlivosti, a že súdu Únie prináleží, aby z úradnej moci preskúmal, či bola dodržaná (pozri rozsudky z 23. januára 1997, Coen, C-246/95, EU:C:1997:33, bod 21, a zo 6. decembra 2012, Evropaïki Dynamiki/Komisia, T-167/10, neuverejnený, EU:T:2012:651, bod 37).

26 V prejednávanom prípade je napadnuté rozhodnutie súčasťou listu Komisie z 13. marca 2014, ktorý bol zaslaný doporučenou poštovou zásielkou spolu s potvrdením o doručení listu žalobkyni. Je zrejmé, že bol doručený 21. marca 2014. Okrem toho tento list spresňuje, že rozhodnutie o vylúčení žalobkyne

z rokovaní bolo konečné a že mohla podať žalobu na Všeobecný súd v zmysle článku 263 ZFEÚ v lehote dvoch mesiacov od oznámenia predmetného listu. Tento list spresnil, že odpovede žalobkyne nebudú mať za následok prerušenie plynutia lehoty na podanie žaloby.

27 Na rozdiel od toho, čo tvrdí žalobkyňa v replike, napadnuté rozhodnutie nemusí byť uverejnené a pri započítaní lehoty zohľadňujúcej vzdialenosť uplynie lehota na podanie žaloby 2. júna 2014.

28 Je pravda, že žalobkyňa zaslala žalobu elektronickou poštou 20. mája 2014. V každom prípade je potrebné pripomenúť, že zo znenia článku 43 ods. 6 rokovacieho poriadku z 2. mája 1991 vyplýva, že deň, kedy bola kópia podpísaného originálneho podania doručená faxom alebo elektronickou poštou kancelárii Všeobecného súdu, sa na účely dodržania procesných lehôt berie do úvahy iba vtedy, ak sa podpísaný originál podania predloží kancelárii najneskoršie do desiatich dní po doručení faxu alebo elektronickej pošty.

29 V prejednávanom prípade bol podpísaný originál žaloby kancelárii Všeobecného súdu doručený 6. júna 2014, teda po uplynutí desaťdňovej lehoty stanovenej v článku 43 ods. 6 rokovacieho poriadku z 2. mája 1991.

30 Okrem toho tento originál neobsahuje vlastnoručný podpis advokáta žalobkyne, ale vlastnoručný podpis žalobkyne a kópiu podpisu jej advokáta.

31 Nedoručenie originálu žaloby podpísaného advokátom, ktorý má kvalifikáciu na výkon tejto činnosti, nie je súčasťou formálnych nezrovnalostí spôsobilých byť odstránené ako vady podľa článku 44 ods. 6 rokovacieho poriadku z 2. mája 1991. Táto požiadavka sa musí považovať za podstatné formálne pravidlo a je predmetom striktného uplatnenia, takže jej nesplnenie môže mať za následok neprípustnosť žaloby v okamihu uplynutia procesných lehôt (rozsudok z 22. septembra 2011, Bell & Ross/ÚHVT, C-426/10 P, EU:C:2011:612, bod 42; uznesenie z 21. septembra 2012, Noscira/ÚHVT, C-69/12 P, neuverejnené, EU:C:2012:589, body 22 a 23, a rozsudok z 23. mája 2007, Parlament/Eistrup, T-223/06 P, EU:T:2007:153, body 48 a 51).

32 Tvrdenie žalobkyne založené na ospravedlniteľnej povahe omylu, ktorého sa dopustila z dôvodu, že v španielskom práve je neexistencia podpisu advokáta na žalobe odstrániteľná vada, sa musí zamietnuť. Pojem ospravedlniteľný omyl sa musí vykladať striktne a môže sa týkať len výnimočných okolností (rozsudok z 22. septembra 2011, Bell & Ross/ÚHVT, C-426/10 P, EU:C:2011:612, bod 47). Za prípravu, kontrolu a overenie podaní, ktoré sa majú doručiť kancelárii, zodpovedá advokát dotknutého účastníka konania a v prejednávanom prípade tvrdenia žalobkyne založené na vnútroštátnom práve neumožňujú dospieť k názoru o existencii výnimočných okolností v zmysle uplatniteľnej judikatúry.

33 Okrem toho skutočnosť, že neexistencia podpisu advokáta na žalobe nie je odstrániteľná vada v práve Únie (pozri bod 31 vyššie), nespochybňuje právo na podanie účinného opravného prostriedku. Treba zdôrazniť, že striktné uplatnenie týchto procesných pravidiel zodpovedá požiadavke právnej istoty a potrebe vyhnúť sa akejkoľvek diskriminácii alebo svojvoľnému zaobchádzaniu pri výkone spravodlivosti. Ak podmienky na predloženie návrhov a lehoty na podanie žaloby obmedzujú právo na prístup na súd, tak toto obmedzenie neporušuje samotnú podstatu základných práv na účinnú súdnu ochranu, pokiaľ sú predmetné pravidlá dostatočne jasné a nepredstavujú osobitnú komplikáciu pri výklade (pozri v tomto zmysle uznesenie z 21. septembra 2012, Noscira/ÚHVT, C-69/12 P, neuverejnené, EU:C:2012:589, body 33 až 35 a citovanú judikatúru).

34 Z toho vyplýva, že podmienky článku 43 ods. 6 rokovacieho poriadku z 2. mája 1991 neboli dodržané a že zaslanie žaloby 20. mája 2014 žalobkyňou sa nemôže považovať za platne podanú žalobu.

35 Okrem toho žalobkyňa tvrdí, že podala žalobu s elektronickým podpisom v lehote na podanie žaloby. Žaloba podaná prostredníctvom e-Curie 24. júna 2014 je omeškaná vzhľadom na lehotu, ktorá uplynula 2. júna 2014.

36 Z toho vyplýva, že žaloba o neplatnosť sa musí zamietnuť ako neprípustná bez toho, aby bolo potrebné preskúmať vecné tvrdenia žalobkyne.

Žaloba o náhradu škody

37 Po prvé žalobkyňa sa domnieva, že napadnuté rozhodnutie predstavuje pochybenie a malo pre ňu vážne hospodárske následky. Uvádza stratu príjmov z projektu eDIGIREGION, ako aj z iných projektov a zdôrazňuje negatívny vplyv na inštitucionálnych klientov a na svoju konkurencieschopnosť. Svoje škody odhaduje na 3 055 000 eur a taktiež požaduje vymenovanie znalca na účely posúdenia utrpenej hospodárskej škody. Po druhé odvodzuje utrpenú ujmu zo skutočnosti, že jej Komisia poškodzuje povesť, čo má vplyv na jej dôveryhodnosť a požaduje v tejto súvislosti uverejnenie a oznámenie rozhodnutia Všeobecného súdu.

38 Na otázku Všeobecného súdu o prípustnosti žaloby o neplatnosť žalobkyňa zdôrazňuje, že Komisia nevzniesla námietku neprípustnosti tejto žaloby a tvrdí, že je prípustná.

39 Komisia toto tvrdenie napadla a v odpovedi na otázku Všeobecného súdu vzniesla námietku neprípustnosti žaloby o neplatnosť.

40 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa článku 340 druhého odseku ZFEÚ v prípade mimozmluvnej zodpovednosti Európska únia, v súlade so všeobecnými zásadami spoločnými pre právne poriadky členských štátov, napraví akékoľvek škody spôsobené vlastnými orgánmi alebo pracovníkmi pri výkone ich funkcií.

41 Podľa ustálenej judikatúry založenie mimozmluvnej zodpovednosti Únie v zmysle vyššie uvedených ustanovení pre protiprávne konania jej inštitúcií je podriadený splneniu súboru podmienok, a to nezákonnosti konania vytýkaného inštitúciám Únie, existencie škody a existencie príčinnej súvislosti medzi namietaným konaním inštitúcie a uvádzanou škodou (rozsudky z 29. septembra 1982, Oleifici Mediterranei/CEE, 26/81, EU:C:1982:318, bod 16; z 9. septembra 2008, FIAMM a i./Rada a Komisia, C-120/06 P a C-121/06 P, EU:C:2008:476, body 106 a 164 až 166, a zo 16. októbra 2014, Evropaïki Dynamiki/Komisia, T-297/12, neuverejnený, EU:T:2014:888, bod 28). Pokiaľ ide o podmienku týkajúcu sa protiprávneho správania vytýkaného inštitúcii, judikatúra vyžaduje, aby sa preukázalo dostatočne závažné porušenie právnej normy, ktorá priznáva práva jednotlivcom. Rozhodujúcim kritériom na určenie toho, či porušenie je dostatočne závažné, je to, či inštitúcia alebo orgán Únie zjavne a závažne prekročil hranice voľnej úvahy (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 4. júla 2000, Bergaderm a Goupil/Komisia, C-352/98 P, EU:C:2000:361, body 42 až 44; zo 17. marca 2005, AFCon Management Consultants a i./Komisia, T-160/03, EU:T:2005:107, bod 93, a zo 16. októbra 2014, Evropaïki Dynamiki/Komisia, T-297/12, neuverejnený, EU:T:2014:888, bod 29).

42 Pokiaľ ide o podmienku, ktorá sa týka skutočnej povahy škody, uplatnenie zodpovednosti Európskej Únie vyžaduje, aby škoda, ktorej náhrada sa žiada, bola skutočná a určitá, čo má preukázať žalobkyňa (rozsudky zo 14. októbra 2014, Giordano/Komisia, C-611/12 P, EU:C:2014:2282, bod 36, a zo 16. októbra 2014, Evropaïki Dynamiki/Komisia, T-297/12, neuverejnený, EU:T:2014:888, bod 30).

43 Pokiaľ ide o podmienku týkajúcu sa existencie príčinnej súvislosti medzi vytýkaným konaním a uvádzanou škodou, z ustálenej judikatúry vyplýva, že uvádzaná škoda musí vyplývať dostatočne priamo z vytýkaného správania, teda toto správanie musí byť rozhodujúcou príčinou ujmy, čo prislúcha preukázať žalobkyni (rozsudky z 30. januára 1992, Finsider a i./Komisia, C-363/88 a C-364/88, EU:C:1992:44, bod 25, a z 20. septembra 2011, a Evropaïki Dynamiki/EIB, T-461/08, EU:T:2011:494, bod 209).

44 Ak nie je jedna z troch podmienok založenia mimozmluvnej zodpovednosti Únie splnená, musia sa nároky na náhradu škody zamietnuť bez toho, aby bolo potrebné preskúmať ostatné podmienky vzniku uvedenej zodpovednosti (rozsudok zo 16. októbra 2014, Evropaïki Dynamiki/Komisia, T-297/12, neuverejnený, EU:T:2014:888, bod 33; pozri taktiež v tomto zmysle rozsudok z 15. septembra 1994, KYDEP/Rada a Komisia, C-146/91, EU:C:1994:329, bod 81).

45 Je tiež potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry žaloba o náhradu škody, ktorá sa zakladá na článku 340 druhom odseku ZFEÚ, je samostatný právny prostriedok v rámci opravných prostriedkov v práve Únie, aby neprípustnosť žaloby o neplatnosť nebránila sama osebe žalobe o náhradu škody (rozsudok z 15. marca 1995, COBRECAF a i./Komisia, T-514/93, EU:T:1995:49, bod 58, a zo 17. októbra 2002, Astipesca/Komisia, T-180/00, EU:T:2002:249, bod 139).

46 Hoci účastník konania môže postupovať tak, že podá žalobu o náhradu škody, pričom žiadne ustanovenie ho nenúti domáhať sa zrušenia protiprávneho aktu, ktorý mu spôsobuje ujmu, napriek tomu nemôže týmto spôsobom obchádzať neprípustnosť návrhu, ktorý sa týka rovnakej protiprávnosti a smeruje k rovnakému peňažnému výsledku (uznesenie z 26. októbra 1995, Pevasa a Inpesca/Komisia, C-199/94 P a C-200/94 P, EU:C:1995:360, bod 27).

47 Žaloba o náhradu škody sa musí vyhlásiť za neprípustnú, ak v skutočnosti smeruje k zrušeniu aktu, ktorý sa stal záväzným, a ak by v prípade, že by jej bolo vyhovené, mala za následok zrušenie právnych účinkov predmetného aktu (pozri v tomto zmysle rozsudky z 15. januára 1987, Krohn Import-Export/Komisia, 175/84, EU:C:1987:8, body 32 a 33; z 15. marca 1995, COBRECAF a i./Komisia, T-514/93, EU:T:1995:49, body 58 a 59, a zo 17. októbra 2002, Astipesca/Komisia, T-180/00, EU:T:2002:249, bod 140). Tak je to v prípade, ak sa žalobkyňa prostredníctvom návrhu na náhradu škody usiluje dosiahnuť ten istý výsledok, ktorý by jej bol zabezpečiť úspech žaloby o neplatnosť, ktorú nepodala včas (pozri v tomto zmysle uznesenie zo 4. októbra 2010, Ivanov/Komisia, C-532/09 P, neuverejnené, EU:C:2010:577, bod 24).

48 Okrem toho žaloba o náhradu škody by mohla byť spôsobilá zrušiť právne účinky rozhodnutia, ktoré nadobudlo právoplatnosť, ak žalobkyňa usiluje o širší prospech, ale zahŕňa ten, ktorý by mohla získať z rozsudku o neplatnosť. Za tohto predpokladu je však potrebné určiť, že existuje úzke prepojenie medzi žalobou o náhradu škody a žalobou o neplatnosť, aby bolo možné dospieť k záveru o neprípustnosti žaloby o náhradu škody (uznesenie z 24. mája 2011, Power-One Italy/Komisia, T-489/08, neuverejnené, EU:T:2011:238, bod 46).

49 Je potrebné uviesť, že prípustnosť návrhov na náhradu škody môže *ex offo* preskúmať sudca, pokiaľ sa týka verejného poriadku (rozsudok zo 17. októbra 2002, Astipesca/Komisia, T-180/00, EU:T:2002:249, bod 139).

50 Práve vzhľadom na tieto úvahy treba preskúmať tvrdenia žalobkyne, ktorá sa dovoláva hospodárskej a nemajetkovej ujmy.

O hospodárskej ujme

51 Žalobkyňa zdôrazňuje, že hospodárska ujma, ktorú utrpela, pozostáva z troch odlišných kategórií.

52 Po prvé požaduje náhradu sumy 438 165 eur zodpovedajúcu strate dotácií spojených s projektom eDIGIREGION.

53 Je potrebné konštatovať, že táto žaloba sa týka platby sumy presne zodpovedajúcej nárokom, o ktoré prišla z dôvodu napadnutého rozhodnutia. Uvedená žaloba teda smeruje nepriamym spôsobom k zrušeniu individuálneho rozhodnutia, ktoré ju vylúčilo z projektu a sleduje ten istý výsledok ako ten, ktorý sleduje žaloba o neplatnosť.

54 Žaloba o neplatnosť proti rozhodnutiu o vylúčení žalobkyne z projektu eDIGIREGION už bola vyhlásená za neplatnú (bod 36 vyššie), a teda toto rozhodnutie sa stalo konečné.

55 Žaloba smerujúca k náhrade ujmy spojenej so stratou dotácií vo výške 438 165 eur pre uvedený projekt je neprípustná pri uplatnení judikatúry uvedenej v bodoch 46 a 47 vyššie.

56 Po druhé žalobkyňa vychádza v podstate z existencie ujmy spojenej so stratou plánovaných zdrojov na roky 2014, 2015 a 2016 vo výške 146 055 eur v každom z týchto troch rokov. V replike uvádza ujmu zodpovedajúcu dodatočným výhodám vyplývajúcim z projektu a sumu vyššiu než bola pridelená do jej rozpočtu, ako aj ujmu spojenú s vplyvom na jej budúcu konkurencieschopnosť a s neexistenciou zhodnocovania jej schopností a poznatkov.

57 Táto žaloba tiež smeruje k zaplateniu sumy, o ktorú sa cíti byť ukrátená napadnutým rozhodnutím. Touto žalobou sa snaží dostať sa z finančného hľadiska do situácie, v ktorej by sa nachádzala, ak by nedošlo k prijatiu rozhodnutia smerujúceho k vylúčeniu z projektu. Žaloba smerujúca k zaplateniu týchto súm teda predstavuje úzke spojenie so zrušením rozhodnutia smerujúceho k vylúčeniu z projektu v zmysle citovanej judikatúry v bode 48. Tento návrh je teda neprípustný.

58 Okrem toho, aj keby sa toto prepojenie so žalobou o neplatnosť považovalo za nedostatočne úzke na to, aby spôsobilo neprípustnosť žaloby o náhradu škody spojenej so stratou plánovaných zdrojov, táto žaloba sa každopádne musí zamietnuť ako nedôvodná. Uvádzané číselné údaje týkajúce sa straty plánovaných zdrojov na roky 2014, 2015 a 2016 nie sú nijako podložené. Okrem toho zodpovednosť Únie môže vzniknúť iba vtedy, ak žalobca naozaj utrpel skutočnú a určitú škodu, ktorú musí preukázať pri uplatnení judikatúry citovanej v bode 42 vyššie. Uvádzané plány nepredstavujú dôkaz skutočnej a určitej škody v zmysle judikatúry. To isté sa vzťahuje na ujmu spojenú s dopadom na budúcu konkurencieschopnosť žalobkyne a s neexistenciou zhodnocovania jej schopností a poznatkov.

59 Táto žaloba je teda neprípustná a v každom prípade nedôvodná.

60 Po tretie, pokiaľ ide o stratu príjmov spojených s inými projektmi než je projekt eDIGIREGION, žalobkyňa uvádza projekty INACHUS a ZONeSEC. Uvádza sumy spojené s tými istými projektmi, teda dotácie 359 500 eur na projekt INACHUS a 421 750 eur na projekt ZONeSEC a sumy zodpovedajúce sumám plánovaným na roky 2014 až 2017.

61 Avšak je potrebné zdôrazniť, že žalobkyňou uvádzané sumy nie sú nijako preukázané. Okrem toho uvádzané projekty nie sú spomínané v rozhodnutí Komisie z 13. marca 2014. Rozhodnutie sa týka iba projektu eDIGIREGION a Komisia v ňom jasne spresňuje, že neprejudikuje rozhodnutie, ktoré je potrebné prijať, pokiaľ ide o iné návrhy projektov, na ktorých sa žalobkyňa podieľala.

62 Príčinná súvislosť medzi, jednak, konaním Komisie vedúcim k rozhodnutiu z 13. marca 2014 a jednak potenciálnou ujmou týkajúcou sa týchto projektov nebola preukázaná.

63 Tento návrh týkajúci sa iných projektov sa teda musí tiež zamietnuť.

64 Z toho vyplýva, že žaloba o náhradu škody týkajúca sa hospodárskej ujmy žalobkyne musí byť zamietnutá v celom rozsahu.

O nemajetkovej ujme

65 Po prvé z písomností žalobkyne vyplýva, že sa domnieva, že utrpela nemajetkovú ujmu z dôvodu konania Komisie, ktoré kvalifikovala ako osočujúce a ktoré ovplyvnilo jej dôveryhodnosť a jej povesť. Tiež tvrdí, že svojím tlakom Komisia spomalila rokovania s úmyslom stigmatizovať ju ako neželaného

účastníka na európskych projektoch. Z titulu odškodnenia sa domáha uverejnenia rozhodnutia Všeobecného súdu v niektorých bulletinoch Komisie a jeho oznámenia členom konzorcia, na ktorom sa podieľala a ktorého projekty boli prerušené alebo omeškané.

66 Je potrebné zdôrazniť, že táto žaloba nebude mať v prípade jej prijatia za následok zrušenie právnych účinkov napadnutého rozhodnutia. Nezamýšľa dosiahnuť výsledok zhodný s tým, ktorý by dosiahla žalobkyňa pri úspešnej žalobe o neplatnosť napadnutého rozhodnutia, ak by sa konanie uskutočnilo včas. Preto je tento návrh prípustný v zmysle judikatúry uvádzanej v bodoch 46 až 48 vyššie.

67 Okrem toho na podporu svojich tvrdení žalobkyňa tvrdí, že zamestnanci Komisie vyvíjali nátlak smerujúci k jej vylúčeniu z účasti na výskumných európskych projektoch. Najmä uvádza, že jej konflikt s Komisiou týkajúci sa projektu eDIGIREGION má vplyv na dva ďalšie projekty, ZONeSEC a INACHUS, v ktorých Komisia mala informovať iných spoločníkov o jej problémoch pri účasti na európskych projektoch. Na účely preukázania týchto tvrdení žalobkyňa predložila zaslanú elektronickú poštu.

68 V prejednávanom prípade treba túto argumentáciu zamietnuť.

69 Po prvé, pokiaľ ide o elektronickú poštu týkajúcu sa projektov ZONeSEC a INACHUS, je potrebné zdôrazniť, že žalobkyňa neuvádza vyslovene, ktorá špeciálna právna norma zverujúca práva jednotlivcom bola porušená. Nevedela dostatočne preukázať, že konanie Komisie svojou protiprávnosťou spôsobilo dostatočne významné porušenie takejto právnej normy.

70 V tejto súvislosti vo svojej elektronickej pošte z 12. septembra 2013, adresovanej akcionárovi žalobkyne, pánovi S., koordinátor projektu INACHUS uviedol pre ňu dôležité komentáre Komisie o potrebe bezprostrednej diskusie. Pokiaľ však ide o obsah týchto komentárov, nebola poskytnutá žiadna informácia. Okrem toho, v elektronickej odpovedi s dátumom 17. septembra 2013 zaslala žalobkyňa popis svojej organizácie. Je preto možné, že komentáre Komisie vyžadujúce prediskutovanie sa týkali tejto čisto technickej záležitosti.

71 V rámci projektu ZONeSEC žalobkyňa 15. januára 2014 zaslala elektronickou poštou list koordinátorovi projektu, v ktorom uvádza ťažkosti medzi skoršou spoločnosťou, R. a Výkonnou agentúrou pre výskum, a navrhuje iným spoločnostiam, aby ju nahradili v prípade, že by tieto ťažkosti penalizovali podpis zmluvy ZONeSEC. Koordinátor projektu potom poslal elektronickou poštou správu z 25. februára 2014 spoločníkom zúčastneným na uvedenom projekte, v ktorom uviedol rozpočtové ťažkosti, ktoré je potrebné vyriešiť, a uvádza, že toto omeškanie môže byť spôsobené potrebou vyčkať na rozhodnutie Výkonnej agentúry pre výskum týkajúce sa žalobkyne.

72 Z toho, čo bolo uvedené vyššie, vyplýva, že dôkazy poskytnuté žalobkyňou v žiadnom prípade nepotvrdili údajne osočujúci postoj Komisie.

73 Po druhé žalobkyňa poskytla elektronickú korešpondenciu týkajúcu sa iných projektov, ClusMED, Global ITV a INSO 2. Avšak tieto dokumenty nie sú relevantné, keďže sa netýkajú žalobkyne, ale jej akcionára, pána S, ktorý nie je účastníkom prejednávanej žaloby ani žalobcom. Tvrdenie, podľa ktorého sa ujma žalobkyne prejavuje u tejto osoby, tento záver nevyvracia.

74 Po tretie žalobkyňa vyjadruje poľutovanie, že v rámci projektu eDIGIREGION Komisia svojím tlakom spomalila rokovania, aby dosiahla jej stigmatizovanie.

75 Je potrebné určiť, že rokovania s Komisiou, ktoré sa mali skončiť 20. marca 2013, sa skončili v novembri 2013. Nie je preukázané, že Komisia počas tohto obdobia stigmatizovala žalobkyňu. Naopak, z dôkazov zo spisu vyplýva, v bodoch 5 až 10 vyššie, že táto lehota bola uplatnená Komisiou

v záujme riadneho finančného hospodárenia na uskutočnenie hĺbkového preskúmania situácie žalobkyne, pokiaľ ide o podmienky stanovené pre účasť na projekte eDIGIREGION, na účely objasnenia údajov v spise a na uvedenie dôvodov zamietnutia jej účasti na projekte.

76 Na základe údajov v spise je potrebné určiť, že žalobkyňa nepreukázala existenciu protiprávneho alebo osočujúceho konania zo strany Komisie.

77 Žaloba o náhradu škody žalobkyne z dôvodu ohrozenia jej povesti z dôvodu konania Komisie sa preto musí zamietnuť, bez toho, aby bolo potrebné preskúmať, či podmienky spojené s existenciou ujmy a príčinnej súvislosti sú splnené.

78 Po druhé počas ústneho pojednávania sa žalobkyňa dovolávala aj nehmotnej ujmy pozostávajúcej z ohrozenia jej povesti v spojení s prijatím napadnutého rozhodnutia.

79 Všeobecný súd pripomína, že z ustanovení článku 44 ods. 1 písm. c) v spojení s článkom 48 ods. 2 rokovacieho poriadku z 2. mája 1991 vyplýva, že žaloba, ktorou sa začalo toto konanie, musí obsahovať predmet konania a zhrnutie dôvodov, na ktorých je návrh založený, a že uvádzať nové dôvody počas konania je prípustné len vtedy, ak sú tieto dôvody založené na právnych a skutkových okolnostiach, ktoré vyšli najavo v priebehu konania. Dôvod alebo argument, ktorý je rozšírením dôvodu už skôr uvedeného priamo alebo nepriamo v pôvodnej žalobe, ktorou sa začína toto konanie a ktorý úzko súvisí s týmto dôvodom, však musí byť považovaný za prípustný (rozsudok z 11. júla 2013, Ziegler/Komisia, C-439/11 P, EU:C:2013:513, bod 46). Podobné riešenie sa uplatní aj v prípade výhrady uvedenej na podporu žalobného dôvodu (rozsudok z 19. mája 2010, Boliden a i./Komisia, T-19/05, EU:T:2010:203, bod 90).

80 V prejednávanom prípade žalobkyňou uvádzaný dôvod, podľa ktorého utrpela nemajetkovú škodu, nevyplýva zo žaloby a nezakladá sa na skutočnosti, ktorá nastala počas konania. Okrem toho nejde o rozšírenie už skôr uvedeného dôvodu. Nemajetková ujma, uvádzaná v žalobe a preskúmaná v bodoch 65 až 76 vyššie, bola uvedená z dôvodu konania Komisie a nesúvisí s napadnutým rozhodnutím.

81 Žalobný dôvod založený na existencii nemajetkovej ujmy spojený s prijatím napadnutého rozhodnutia ponímaný ako nový sa musí zamietnuť, a teda je neprípustný v súlade s článkom 48 ods. 2 rokovacieho poriadku z 2. mája 1991.

82 V každom prípade, aj keby teda nešlo o nový dôvod, je potrebné určiť, že žaloba žalobkyne v tejto súvislosti neobsahuje vyčíslenie škody a nepriamo sa ňou žalobkyňa domáha určenia, že jej účasť na projekte eDIGIREGION sa nemala zamietnuť. Inak povedané takáto žaloba sa snaží, v podstate, dosiahnuť rovnaký výsledok ako ten, o ktorý prišla z dôvodu omeškania podania svojej žaloby o neplatnosť. Táto žaloba sa javí úzko prepojená so žalobou o neplatnosť v zmysle judikatúry uvedenej v bodoch 46 až 48 vyššie, a je potrebné ju pri uplatnení tejto judikatúry zamietnuť.

83 Navyše žalobkyňa neposkytla žiadny dôkaz, ktorým by preukázala ohrozenie svojej povesti v spojení s prijatím napadnutého rozhodnutia. V tejto súvislosti sa zamietavé rozhodnutie o účasti na projekte, akokoľvek nevýhodné, nemôže samo osebe považovať za ohrozujúce jej povesť. Následky spojené s prijatím takéhoto rozhodnutia sú súčasťou rizika, ktorému sú vystavené všetky obozretné hospodárske subjekty. Z toho vyplýva, že sa v žiadnom prípade nepodarilo preukázať, že došlo k ujme na povesti údajne spojenej s napadnutým rozhodnutím.

84 Žaloba o náhradu nemateriálnej ujmy, ktorá je spájaná s konaním Komisie alebo napadnutým rozhodnutím, sa musí zamietnuť.

85 Z vyššie uvedeného vyplýva, že návrh o náhradu škody žalobkyne sa musí zamietnuť v celku, bez toho, aby bolo potrebné priznať jej nárok na nariadenie vykonania znaleckého posudku, vymenovanie znalca a nárok na základe jej návrhu na opatrenie na zabezpečenie priebehu konania, ktorým sa domáhala zabezpečiť výsluch koordinátorov. Taktiež návrh na uverejnenie tohto rozsudku Všeobecného súdu treba zamietnuť.

86 Táto žaloba teda musí byť zamietnutá v celom rozsahu.

O trovách

87 Podľa článku 134 ods. 1 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže žalobkyňa vo veci nemala úspech, je opodstatnené uložiť jej povinnosť nahradiť trovy konania v súlade s návrhom Komisie.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (šiesta komora)

rozhodol a vyhlásil:

1. Žaloba sa zamieta.

2. Holistic Innovation Institute, SLU, je povinná nahradiť trovy konania.

Frimodt Nielsen Dehousse Collins

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 12. mája 2016.

Podpisy